Nagyvárad 1910. XVI. évfolyam. 276. szám. Vasárnap, november 27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

Magán ügy — pogány ügy.

Soha senki el nem képzelhette, hogy a polgári perrendtartásnak tisztán szakkérdéseibe is bele lehessen csempészni szakadkőmüves irányzatokat. No de hát most már hozzá kell szoknunk az effélékhez, amiket eddig lehetetlenségnek gondoltunk. Ötven év előtt ki hitte volna, hogy bejöhet Magyarországra valami fillokszéra nevü féreg, mely tönkre fogja tenni szőlleinket? Nem hittük, mégis eljött az a kártékony féreg. Eljött a szabadkőmüvesség hatalmi tultengése is s mivel a minisztérium kebelében akadt pártfogója, a legelső alkalommal kibujt a világosságra. Legelső alkalommal a perrendtartás javaslatát használta fel.

Kezdte a könyvkivonati illetékesség kérdésénél. Ebben a páholy, az egyenlőség elvének fenntartása mellett, a zsidó kereskedelem jogtalan privilegizálása mellé szegődött. Következett a tanukhoz intézendő kérdések közül a vallásra vonatkozónak kihagyása. Ez arra való, hogy a közönség lássa ezentul, mily csekély jelentősége van a vallásnak, de arra is jó, hogy némely tanuk vallomásának megbizhatlanságáról a biró figyelmét elterelje. A harmadik pont, ahol a páholy kérelhetlenül kellemetlenkedik, az ügyész szerepe a válópereknél.

Itt már nem csak a vallás, hanem a házasság intézménye, mint államilag is védett közérdekü intézmény ellen folyik az aknamunka. A jelszó: a házasság kizárólag magánügy, az ügyésznek tehát semmi köze hozzá, fennáll-e az az intézmény vagy sem? Magánügy a vallás, de közügy a vallásüldözés, magánügy a házasság, de közügy a szabad szerelem.

Magánügy a házasság: tehát nem több, mint egy társasági szerződés, melynek alapján valaki kiirja a boltja fölé: és társa. Magánügy: az államnak semmi köze hozzá, hogy alattvalói becsületes családi életet élnek-e s a családi nevelésben vetik-e meg szilárd alapját a jövő nemzedék erkölcsi épségének, vagy pedig a teljes erkölcsi elvadulás szétszakit-e férjet és feleséget, szülőt és gyermeket? Magánügy: tehát senkinek semmi köze hozzá, mikor és hogyan bontja fel két szerződő fél a házassági társas szerződési viszonyt, legkevesebb köze legyen hozzá az ügyésznek, az állami jogrend legfőbb őrének, semmi köze az ügyésznek ahhoz, hogy vajjon az állam erkölcsön vagy posványon nyugszik, szilárdan áll, vagy szennybe sülyed-e.

Hogy mekkora erkölcsi megtántorodás kell az ilyen okoskodáshoz, azt fölösleges fejtegetnünk. De ellentétben áll a páholy alkotása a tételes törvénnyel is, azzal a törvénnyel, melyet annak idején a páholy olyan riadó örömmel üdvözölt: a házassági törvénnyel. Ez a törvény — bár hiányosan és sok rendelkezésében roszszul — de valamennyire mégis csak védi a házasságot. Most már az sem tetszik a páholyban, ha az ügyész ennek az ő kedves törvényüknek a sértetlen megtatására felügyel?

Szerenesére ebben az egy kérdésben a képviselőház óvatos volt, nem engedte a törvényjavaslatot még jobban eltorzittatni a páholy által. De a küzdelem hevessége mutatja, milyen nehéz a lejtőn megállani. A házasságot vallásügyből előbb állami ügygyé kivánták tenni, most az állami ügy magánügygyé szállana alá s végül a magánügy átalakulna teljesen pogány ügygyé. És akkor nyugodt lenne a páholy. *

Modern butorok 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut 8. sz.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Taton.

Irta: Ványay Elemér.

A cselédszerző, Bellárd asszony, akinek tehénpásztort kellett volna számomra szereznie, szegény szolid és halgatag kis gyereket hozott hozzám, aki bátortalan és ijedős volt, akár egy fiatal őz.

— Ez az ökölnyi gyerek sok mindent átélt már, mondta Bellárd asszony, — kiismeri magát mindenben! Odaállithatja, ahová csak akarja.

Bár Bellárd asszony magasztaló szavai nem hatottak meg valami tulságossan, mégis felfogadtam a gyereket. És ez a csöpnyi gyerek annyira megragadta érdeklődésemet, hogy hamarosan fel is mentettem a neki szánt munka alól. Házamba vettem, mint valami finom müvü játékszert, ritka madarat kis ölebet, vagy szép macskát, csak azért a gyönyörüségért, hogy a szemét nézzem és a mozdulatait meglessem. Ott ődöngött a házban, minden munka nélkül, csak azért, hogy zavartalanul járkáljon és hogy én nézzem őt, ő meg engem. Sohasem szól hozzám hangosan. Csak a szemei beszéltek: két nagy szelid, engedelmes készséget és tisztelő imádatot eláruló szem.

Tatonnak hivták.

Tanon! Messze országbeli, különös és idegen hangzásu név, amely a posványokra emlékeztet, de amellett eszünkbe juttatja azokat az országokat is, ahol a narancs és banána virul. Ő maga se tudta, hogy honnan került e névhez. Egyáltalán mást nem tudott magáról, csak azt, hogy Tatonnak hivják.

Magam sem tudtam megérteni, miért nevezték el igy, mert arcában egyetlen vonás nem volt, ami ez idegen, különösen hangzó névre emlékeztetett volna, amelyet ama apró, zöldesen csillogó testü állatok viselnek, amelyek ott a tengeren tul az őserdők iszapjaiban turkálnak. Arcában nem semmi idegenszerü, olyan volt mint a mi országunkbeli gyerekeink, mint valami kis breton leány, aki oly meghittje a fenyvesek halgatagságának, mint a homokos kőszál a vigasztalanságnak és mint a sivatag a magánynak. Ő azonban mit se tudott a fenyveserdőkről, homokos kőszirtekről sem a sivatagról. És egyebet se tudott, csak hogy Tatonnak hivják.

Azt se tudta, hogy honnan jött. Arra emlékezett csak homályosan és elmosódva, kicsiny korában kézen fogva vezették kopott ócska házakba melyek a reátett benyomások után itélve, börtönök vagy szegényházak le-

Csak még karácsonyig!
Rendkivül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellfüzők és füzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusitva.
Próba küldemények bárhova! Arjegyzék ingyen és bérmentve!
Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 26.

Mávay Lajos alelnök megnyitotta az ülést. Bemutatja a beérkezett kérvényeket, melyeket a kérvénybizottsághoz utal át. Bemutatja továbbá Rakovszky Jánosnak interpellációját a Tanitók Szabadegyesülete ügyében, amely interpellációt a vallás és közoktatásügyi miniszterhez intézi.

Csermák Rezső a 644. szakasz módositásánál Blanár Béla javaslatát kifogásolja. Véleménye szerint az egész szakasz átjavitandó, mert az ügyésznek a perben semmi szerepe nem lehet. Hozzájárul Sághy Gyula módositásához is, de ragaszkodik benyujtott módositásához.

Plósz Sándor azt mondja, hogy a házasság nem csak magán, hanem közügy is. Az állam érdekelve van egy házasságban. Amennyiben a Ház nem hajlandó az igazságügyi bizottság javaslatát elfogadni, ugy Sághy Gyula módositását ajánlja.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a cim átdolgozását nem helyesli. Kéri, hogy a javaslat visszautasittassék az igazságügyi bizottsághoz. Kijelenti, hogy *Sághy* Gyula inditványához hozzájárul és azt el is fogadja.

Ugron Gábor a Ház határozatképességének megállapitását kéri.

Elnök kijelenti, hogy a Ház határozatképes.

Blanár Béla módositását visszavonja.

Elnök felteszi a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház *Sághy* Gyula módositását.

A Ház elfogadja.

A 645-ik szakaszhoz *Polónyi* Géza szólalt fel. Hangoztatta, hogy az előzetes békéltetés ellentétben áll a házassági törvénynyel, a mostani állapot föntartását óhajtja.

Plósz Sándor előadó azt vitatja, hogy a szakasz intézkedése helyes.

A szakaszt változatlanul elfogadják.

A 646 szakasznál

Sághy Gyula az igazságügyi bizottság javaslatával szemben az eredeti szöveg helyreigazsitását kéri, vagyis annak kimondását, hogy válóper esetén költségkimélés szempontjából a birói békéltetésen ügyvéd ne vegyen részt.

Darvai Fülöp védi az igazságügyi bizottság álláspontját, amely fakultative megengedné az ügyvédnek a békéltetésen való megjelenését.

Székely Ferenc igazságügyminiszter sajnálja, hogy ebből a kérdésből ügyvédi kérdés lett. Az eredeti szöveg kizárt a békéltetésről mindenkit, ügyvédet és barátot.

Polónyi Géza: Házibarátot. (Derültség.)

Székely Ferenc igazságügyminiszter: Most is az az álláspontja, hogy a békéltetésre ne engedjünk senki idegent.

Nagy Emil szintén a régi szöveg mellett foglal állást. (Helyeslés.)

Vázsonyi Vilmos az igazságügyibizottság álláspontja mellett érvel.

Polónyi Géza, **Plósz** Sándor és **Markus** László felszólalása után Sághy Gyula módositását a Ház elfogadta.

Elnök az ülést 10 percre felfüggesztette.

10 perc után.

A 792. szakaszig változatlanul fogadták el a javaslatot s ezzel a perrendtartás részletes tárgyalása is véget ért.

A tárgyalás végén sokan gratuláltak Plósz Sándor előadónak.

A politizáló tanitók.

A tárgyalás befejeztével Rakovszky István interpellálta a vallás- és közoktatás ügyi minisztert. Első sorban bejelenti, hogy a Tanitók Országos Szövetsége határozatot hozott, melyben a népiskoláknak államositását kérik és sürgetik abból a vallás kiküszöbölését. Ezek a tanitók hiveik a szekularizációnak is és lázitanak a fennálló törvények ellen. Kérdi a minisztert, mit szándékozik tenni.

Zichy János gróf kijelenti, hogy a tanitóknak pedagógiai kérdésekkel és nem a nagy politikával kell foglalkozniok. A felekezeti intézetekről az a felfogása, hogy azokat fejleszteni kell. Csodálkozhatna mindenki rajta, ha hive volnék a szekularizációnak. Feltétlen hive vagyok minden felekezet autonomiai kiterjesztésének. De ha barátja is vagyok a felekezeteknek, ez nem jelenti azt, hogy minden körülmények között az vagyok. Ha a felekezetek nem az állam eszméjét szolgálják, határozottan és kérlelhetetlenül hive vagyok az iskolák államositásának. Kéri válasza tudomásul vételét.

A Ház nagy tetszéssel vette tudomásul a választ.

Az ülésnek 2 órakor lett vége.

Városatyaválasztások.

A függetlenségi párt jelölése.

A nagyváradi 48-as függetlenségi párt választmánya előtt a tegnap este tartott ülésen számolt be a szükebb körü kijelölő bizottság a városatyák választására tett intézkedéseiről és bemutatta az általa megállapitott végérvényes listát mind három választókerületre nézve.

Az elnökség bejelentéséből megtudtuk, hogy a függetlenségi párt megkisérelte a munkapárttal megegyezést, de merev állásponttal találkozott. Nem tudjuk, milyen formában történt a függetlenségi párt közeledése, de mindenesetre nagy hibát követett el a munkapárt vezetősége, hogy nem igyekezett a békés megegyezést létrehozni, s ezáltal kiteszi ismét a polgárságot a heves küzdelemnek, felbolygatja a békét, aminek mindég marad valami keserü utóize, anélkül, hogy a polgárságnak egy szemernyi haszna volna belőle.

De a hiba megtörtént s idejét multa, hogy azt jóválehessen tenni. Ami a függetlenségi párt jelölését illeti, az bizony több irányban kihivja a kritikát s éppen nem mondható szerencsésnek.

Igy első sorban különös, hogy éppen a párt egyik legrégibb tagját: *Déry* Jánost nem a körülbelül biztos ujvárosi kerületben, hanem az olaszi-i kerületben jelölték, holott a kijelölő bizottság minden tagja nagyon jól tudja, hogy Olasziban Déry János nem lesz megválasztva. Miért ejtette el a Déry János városatyaságát a párt? Mert hogy Ujváros on nem jelölték, ez nyilt elejtése annak az embernek, aki tetemes anyagi áldozatot is hozott egykor

---

hettek. E házak zsufolva voltak, apró beteges hozzá hasonló teremtésekkel, akik az emberi nyomor minden zugából tódultak elő. Legtöbbje elpusztult. Nap-nap után láthattunk apró koporsókat, amikkel lobogó viaszgyertyák között a temető felé tartottak a kisérők egyhangu mormolása közben. A kis fehér gyerek ágyakból est-est után égbe szállott egy lelkecske. Helyükre mindig jöttek ujak: keskeny fehérkezü, nagy kérdőszemü és fájdalmas arcu aprószentek. Sosem maradtak üresen sem az ágyak, sem a sirgödrök. És a sötét fakeresztek mind közelebb sorakoztak egymás mellé a temetőben. Viaszfakó arcu asszonyok, a kiknek sötétkék, uszályos ruhájuk a padlót söpörte, akiknek fehér fökötő övezte a homlokukat és akiknek ajkuk a végszakadatlan imába olyannyira elaszott, mint az északi szél sodorta virágágyak, ezek ápolták az aprószenteket. E nagy házakból, ahol éjjel nappal szünetlenül zümmögtek a harangok, a nyirkos folyosókból, a magas falak és a cser galagonya övezte udvarokból, termeikből és kápolnáikból Taton valami csendes félelmet, határozatlan, homályosat, mint emléket és azokat a képeket, melyeket ezek a lelkében felköltöttek.

Hosszas kérdezgetések után megtudtam azt is, hogy miután az ócska házakat elhagyta, több családhoz került szolgálatba, ahol a legalsóbb rendü és legfáradságosabb munkákat végeztettek vele, amelyek gyenge karjainak végtelenül nehezére estek. Piszkos aggastyánok töltötték ki rajta dühüket és őrjöngő boszorkák véresre verték. De lelkében a piszoknak egyetlen foltja sem maradt vissza és a vele elkövetett sok kegyetlenség nem szült benne gyülöletet. Mindez lesiklott a gyermeki lélek e tiszta kristályáról.

Körülbelül egy esztendő mulva Taton buskomorságba esett és többször könyezni is láttam.

— Miért sirsz, Taton? — kérdeztem.

— Mert szomoru vagyok.

— Es miért vagy szomoru?

— Nem tudom . . .

— Mert már nem szeretsz, Taton!

— Dehogy, dehogy! En szeretem önt, de tudja fiacskám a szülőföldem is szeretem . . .

— A szülőfölded? Hogyan szeretheted te azt? Hiszen nem is ismered!

— Talán éppen azért, ugy szeretnék oda visszamenni.

— Oda nem lehet visszatérni, ahonnan nem is jöttünk.

— Es mégis, mégis. Es azért vagyok szomoru és azért sirok is.

Aztán egy napon igy szólt hozzám:

— Ma éjjel a szülőföldemről álmodtam. Az valami égi magasságban levő fényes ország és tele van csengő-bongó hanggal. . . Engedjen, uram odamennem. Bocsásson utra.

— Hová akarsz hát menni?

— Kelet felé fogok menni, egyenesen előre, amig csak meglelem azt az országot.

Megkisérlettem, hogy másra terelem figyelmét és bársonyt, pántlikát adtam neki, majd egy fehér, selyemlágyszakálu kecskét vettem játszótársául, de Taton még csak hozzá sem nyult, se a bárányhoz, se a pántlikához és egy este a kecskét is elvesztette az erdőben.

Taton már szinte csak lézengett. Mozdulatai félszegek lettek és nagy, szelid szeme lázban égett. Egy nap aztán ágynak is esett.

Egy éjjel, amikor nála virrasztottam, megfogta a kezemet és halk hangon mondta:

— Milyen jó ön, hogy utra bocsátott. Már két hónapja megyek, megyek . . . a szülőföldem felé.

Haas Fülöp és Fiai

Nagyvárad cs. és kir. szab. szőnyeg és :: butorszövet gyárosok, :: magyar királyi udvari szállitók

Rákóczi-ut, Rimanóczy-palota.

Az őszi idény megérkezésével a t. c. közönség szives figyelmébe ajánljuk most érkezett szőnyegek, butorszövetek, ablakvédők, utazótakarók, függönyök, asztalteritők, storok.

Valódi keleti szőnyegek, perzsa, indus és smyrna minőségben

igen jutányos áron. Nagy választékban raktárunkon a „Haas"-féle Agra és csomózott szönyegek legjobbaknak vannak elismerve. Varrott paplanokban, gyapjutakarókban, lópokrócokban nagy raktár. **Szabott árak.**

a párt érdekében, mikor igazán nagy megpróbáltatás volt Nagyváradon 48-asnak lenni.

De hát a 48-as jelölő bizottságnak mindenáron paktum kellett s ha nem lehetett azt elérni a munkapárttal, paktumot kötött a szociálistákkal. Azért kellett Ujváros on a most már szegény ember: Déry János helye, hogy beilleszthessék a lisztába dr. Rozvány Jenőt, a szociálistát.

A kijelölő-választmány elnöksége azt hangoztatta, hogy a szocialisták felkérték a pártot egy hely átengedésére s mivel a 48-as pártot oly buzgalommal támogatták a szociálisták, hálából ezt az egy helyet át kellett nekik bocsátani.

Csak arra a nagy támogatásra nem emlékezünk. Azt láttuk, mikor a képviselőválasztás volt, hogy a szalon-szocialisták, akiknek szavazatuk volt, azok a függetlenségi párt ellen dolgoztak, dikcióztak és szavaztak, — akik pedig nem a munkapártot támogatták, azoknak nincs szavazati joguk.

Azt el kell ismerni viszont, hogy az ujonnan jelöltek között van több igen derék polgár, például Olasziban Sztarill Ferenc, Tabéri Armin, Székely Sándor, Szabó Károly, Papp János, dr. Sigmond Andor, Lukács Géza, Sebő Mihály, Korcsmáros László, Kelen Béla, Velencén Marton Manó, Halász Gyula, Horváth Endre, de a hibát azért ez sem tünteti s a polgárság öntudata az ilyen hibákat nem hajlandó akceptálni.

*

A nagy választmány ülése különben a következőkép folyt le:

Szokoly Tamás elnök bejelentette, hogy a kiküldött 10-es bizottság a legnagyobb körültekintéssel járt el a jelöléseknél, hogy a viszonyok figyelembe vételével a legmegfelelőbben állitsa össze a jelöltek listáját. Megpróbálták a másik párttal a megegyezést, de eredmény nélkül. Az állami tisztviselőket nagyon derék, odavaló embereknek ismerik, de baj, hogy nincs pragmatikájuk s igy kellemetlenségeknek lennének kitéve, a főnökök pedig felsőbb nyomás alatt állanak. Tehát nem lekicsinyelés vezette a kijelelő bizottságot, mikor ezeket mellőzte.

Dr *Adorján* Emil társelnök ezután előterjesztette a párt városi programmját, amelynek alapján a jelölést megejtették s melynek alapján a bizalmat kérik. A párt városi programmjába vette ezeket a dolgokat, amelyekért már eddig is küzdöttek a párthoz tartozó városatyák. Ezek között van céltudatos városi politika, a város fejlesztése érdekében: progresszív adó, a pótadó leszállitása, örökösödési illeték behozatala, gyógyszertár áthelyezési illeték, városi gyógyszertári jog; városi kéményseprési jog, 8 kerülettel, városi tüzbiztositó intézmény az összes házakra, a biztositó intézetek megadóztatása tüzoltási célra, a szegényügy rendezése, vásárcsarnok felállitása, a városi földek bérbeadása, de csak konyha-kertészeti célra, felsőbb ipariskola felállitása, a gyáripar fejlesztése, a bejelentési hivatal felállitása, Pável-utca megnyitása Vitézutcáig, a Körösspartok megnyitása, a Szent László templom elhelyezése, összegyeztetve az egyházi érdekekkel és a kegyelettel, a Szent László-térre uj modern vashid, az összes csatornák kiépitése, a világitás javitása, a Nagypiac kikövezése, munkás lakások és munkáskertek létesitése, a Körös hajózhatóvá tétele, városi takarékpénztár felállitása, egyszerübb önkormányzat, kevesebb tisztviselővel, jobb fizetéssel, több dologgal, a városi tisztviselők összeférhetlensége más állásokkal, a kaszárnyabérek magasabb osztályba helyezése, községi kölcsönök kibocsátása, a garasos hidak szabaddá tétele, kereskedelmi vezetés a villamosmünél, néptürdők épitése és végül a város egységes szabályozása.

Az előterjesztést elfogadták s kinyomatva szétosztják.

Ezután előterjesztették a jelölések eredményét. E szerint jelöltettek:

Olasziban:

Dr Molnár Imre, Sztarill Ferenc, Tabéry Ármin, Székely Sándor, Szabó Károly (müasztalos), dr Sebő Mihály, Papp János (épitő), dr Pácz Sándor, Lukács Géza, Korcsmáros László, Kiss Dávid, dr Dőri Ferenc és Déry János.

Ujváros on:

Dr Adorján Emil, Bertsey György, Czeglédy Jenő, Cser János, Kelen Béla, Pásztor [illegible], dr Rozvány Jenő, Schwarcz Izidor, Sulyok István, Weisz Károly, Weisz Lajos, Zboray Gyula.

Váralja Velencén:

Fuchs Mór (főrabbi), Lőwenstein Zsigmond, dr Kazay Kálmán, Feldmann Izidor, Marton Manó, Horváth Endre, Halász Gyula.

A jelölések kihirdetése után dr Adorján Emil, dr Stokker József és Szokoly Tamás összetartásra, a liszta változatlan elfogadására buzditotta a jelenvolt párttagokat s ezzel véget ért az értekezlet.

Intézkedések a választásra.

Az ujvárosi választók között nagy visszatetszést szült a polgármester azon intézkedése, hogy az ujvárosi választás szinhelyéül a polgári fiuiskola épületét jelölte ki, holott ez az iskola nem Ujváros on, hanem Váralján, tehát más városrészben van. Ennek a megváltoztatása érdekében interveniáltak a polgármesternél és pedig eredménynyel.

Az uj megállapodás szerint az Olaszi városrészben a Tisza Kálmán-téri leányiskolában, Ujváros on a *tüzoltólaktanyában* és Váralján a sánc-utcai községi iskolában lesz a választás.

Az *Olaszi* választásnál: elnök dr *Hoványi* Géza, jegyző dr Cseresnyés Béla, leiró: Sólyom Gyula, személyazonossági tanuk, Novák János és Báthory László.

Az *ujvárosi* választásnál: elnök dr *Mihelfy* Lajos, jegyző Juricskay Barna, leiró Mayercsik Ferenc, személyazonossági tanuk: Markovits Samu és Altnőder Vince.

A *váraljai* választásnál: elnök *Ullmann* Sándor, jegyző Pásztor Ede aljegyző helyett dr Molnár Imre, leiró Darabant Ferenc, személyazonossági tanuk: Magyary Jenő és Vadász József.

*

A munkapárti jelölőbizottság holnap, hétfőn este hozza nyilvánosságra a jelölés eredményét.

Szeméből kilobbant a láz, vonásai ismét a szokott szabályosságot és kedvességet vették fel, de azért éreztem, hogy a fiattal élet végleg kilobbani készül.

Megcirogattam a homlokát.

— Ne beszélj, Taton, az árt neked. Aludj fiacskám!

De ő megint beszélni kezdett, mindinkább elhaló hangon, oly gyöngéden és halkan, mint a nyári éjek virágot csókolgató szellője.

Ön oly jó . . . én öntnagyon szerettem . . . attól féltem már, hogy sohasem érem el a célt. Oly fáradt voltam! Képzelje csak, már két hónapja megyek éjjel-nappal . . . A szülőföldem felelo De tegnap végre megláttam az én szép házamat. Csak egy két perc és célnál vagyok! . . . Felséges ország az, oh igen . . . Csupa fényesség . . . És a végéig el sem lát a szem. Mily jól érzem majd ott magam!

Mintha a szivem vasmarokkal összeszoritották volna!

— Taton! Taton! — kiáltottam. — Ne beszélj ilyeneket!

— Csupa égi fényesség! — mondta Taton. — Igen . . . végre ott vagyok! . . . Igen! . . .

Kis feje visszahanyatlott a párnára.

Csöndesen, panaszkodás nélkül vált meg az élettől. Csak a keskeny keze, mely az enyimbe nyugodott, reszketett meg egy pillanatra. A halál suhant el mellette és érintette is.

A megyei tisztviselők status rendezése. A megyei tisztviselők tegnap Fazekas Ágoston Pestmegye alispánjának vezetésével küldöttségileg keresték fel Héderváry miniszterelnököt a státus-rendezés ügyében. A miniszterelnök kijelentette, hogy a státus-rendezésre ez időszerint nem lehet határozott igéretet tenni, mert az állam financiális állapota ezt nem engedi meg. A költségvetés letárgyalása után azonban föltétlenül elő fogja ezt is venni. Egyelőre a státus-rendezést azonban ki kell tolni. A miniszterelnök beszédét a tisztviselők folyton megzavarták közbekiáltásaikkal, melyek között nem volt ritka a következő sem:

— Nem igy beszélt a választások előtt.

— Akkor jók voltunk és most filléreket kérünk, azt se kapjuk meg.

A küldöttség távozása után Héderváry az alispánokat visszatartotta és kijelentette nekik, hogy a tisztviselők most legrosszabbkor jöttek, mert jelenleg egyáltalán nem ismeri az állam pénzügyi helyzetét. A költségvetés letárgyalása után azonban mindenesetre tekintettel lesz a megyei tisztviselők kérelmére.

Paróczay Mátyás
elsőrendü cipész üzlete
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-utca 1. szám.

Rendelés szerint a legszebben készit
uri, női és gyermekcipőket
Vidéki megrendeléseknél elegendő egy használt cipő beküldése.

Egy körjegyző üldözése.

Vérfürdővel fenyegetőzött a tanitó.

Vakmerő és a maga nemében páratlan módon vetették ki hálójukat ismeretlen tettesek a drágcsékei körjegyzőre, akinek ma már oly szorongatott a helyzete, hogy még élete sincs biztonságban. A körjegyző ellen a leggaládabb hajszát inditották a gyáva merénylők, hogy a körjegyzőt eltegyék láb alól.

Az esetről tudósitónk a következőkben számol be:

Drágcsékén a körjegyzői helyre csaknem egyhangulag választották meg Párll Dezsőt. Párll hivatalának legjobb tehetsége szerint igyekezett mindenkor megfelelni s minden törekvése az volt, hogy körjegyzőségét amennyire csak tehette, minden uton-módon a haladásnak és törvényeknek megfelelően vezesse. A körjegyző e miatt igen sok ellenséget szerzett magának.

A községben egyes ismeretlen tettesek elnevezték a körjegyzőt mindennek. Majd mikor látták, hogy igy nem érnek célt, alattomos módon áskálódni kezdtek a jegyző ellen. Feljelentették sikkasztás, hivatalos hanyagság s más szabálytalanságok miatt. A feljelentéseknek semmi foganatjuk nem lett, mert a vizsgálatok mindenkor a jegyző ártatlanságát bizonyitották.

Ezzel nem elégedtek meg, hanem az üldözés vezetője, egy tanitó, egy alkalommal, mikor Párll Nagyváradon járt, ő is beutazott és itt felszólitotta, hogy ne merjen visszatérni körjegyzőségébe, mert ott olyan vérfürdőt fog rendezni, hogy a szerb vérfürdő ahhoz képest semmi sem lesz.

A körjegyző a tanitót e miatt feljelentette a vallás és közoktatásügyi miniszternek is. Ennek azonban ez ideig semmi foganatja nem lett s igy a tanitó tovább folytatja üzelmeit.

A napokban a nagyváradi lapok szerkesztőségei a következő tartalmu levelet kapták:

»Értesitem, hogy a drágcsékei körjegyző, valószinüleg a közelmultban megállapitott több rendbeli sikkasztás és számos egyéb visszaélés hatása alatt öngyilkossá lett.

Magyarcséke, 1910. nov. 21.

Lipeczky,
járási irnok.«

Az egész levél tartalma koholmány. Az abban felhozott vádak minden alapot nélkülöznek. A körjegyző hivatalában ugyanis semmiféle sikkasztást és semmiféle visszaélést nem fedeztek fel. A körjegyző egyáltalán nem lett öngyilkossá. A levél vétele után ugyanis személyesen jelentkezett a telefonnál és ő maga káfolta meg a lévél tartalmát. A levél aláirt név hamis. Magyarcsékén ugyanis nincs is Lipeczky nevü járási irnok. Az irója tehát ezt a nevet és foglalkozást választotta, hogy nagyobb sulyt szerezzen annak tartalmának azonban felsült, mert egyik szerkesztőség sem ugrott be a hamis hirnek.

A körjegyző, hogy véget szakitson ennek az alattomos hajszának, a levelek alapján széleskörü nyomozást indittatott s a szerző el fogja venni jól megérdemelt jutalmát.

UJDONSÁGOK.

* **Advent**. A Megváltó eljövetelének nagy emlékünnepére előkészitő idő az Advent vagy régi magyarosan az Urjövet itt van. Hosszu ködös reggeleivel, sötét éjjeleivel világosság, megváltás után sóvárgó epekedésével bekösöntött Advent I. vasárnapja. A templomok boltivei kora hajnalban megtelnek ájtatoskodó hivekkel s ajkukon felhangzik a próféták imádsága: Harmatozzatok egek, nyiljék meg a föld s teremje meg az igazat. Holnap reggel 6 órakor lesz az első *hajnali mise* (Rorate) s ezután naponkint karácsonyig. — Ma a Szt. Vince zárdákban az ugynevezett *érem-ünnep* lesz, mely alkalomból egész nap szentségkitétel, délelőtt szent misék, este fél 6-kor szentségbetétel.

* **Vetitő est**. A Kath. Kör legközelebbi vetitő estéje kedden, f. hó 29-én lesz, mely alkalomból dr *Krüger* Aladár tart előadist a francia forradalomról.

* **A városok államsegélye**. A városok segélyezésére a kormány az 1911. évi állami költségvetésbe 3 millió koronát iktatott be. A magyar városok országos kongresszusának elnöke *Bárczy* István fővárosi polgármester körlevelet intézett a vidéki városokhoz, köztük Nagyváradhoz is, amelyben felhivja őket, hogy felirattal járuljanak a képviselőházhoz s kérjék, miszerint az 1911. évi állami költségvetés tárgyalásánál a városok segélyezésére felvett 3 millió koronát emeljék fel 4 millióra, vagy ha ezt nem tudják keresztülvinni s megmarad az 1911. évi költségvetésben a 3 millió korona, legalább eszközöljék ki, hogy a kormány részéről oly irányu nyilatkozat tétessék, hogy a jövőben fokozatosan emelik a városok segélyezésére felveendő államsegély összegét.

* **Népmissió Köröstarjánban**. A közeli *Köröstarjánban* ma ér véget a kilenc napos népmissió, melyet P. *Varga* István Jézustársasági atya tartott. Ez idő alatt a két hitközségnek ugy szólván összes tagjai a szentségekhez járultak, mindnyájan megujultak Krisztusban, kinek hitében megerősödve kezdenek uj lelki életet.

* **Egy urinő halála**. Részvéttel értesülünk a gyászhirről, hogy özv. *Párvy* Mihályné, élete 61 évében Nagyváradon meghalt. Az elhunyt urinő közeli rokona volt *Párvy* Sándor szepesi püspöknek. Pár évvel ezelőtt itt lakott Nagyváradon Lukács György-utcán. Az utóbbi időben fiánál Párvy Endre zalóváralji képezdei igazgatónál lakott. Sulyos betegség támadta meg szervezetét s gyógykezelés végett Nagyváradra utazott, de sajnos, a gyógyulás helyett a halál következett be. Temetése holnap, hétfőn délelőtt fél 9 órakor lesz a Werbőczy-utcai 4. sz. házból.

* **Eljegyzés**. *Tuka* Mariska urleányt, Tuka János nyugalmazott vasuti tisztviselő kedves, szép leányát eljegyezte *Molnár* Bálint okleveles gazdász Nagyváradon.

* **A vármegye kaszárnyája**. Már egy izben részletesen foglalkoztunk a vármegye kaszárnyájával, amelyet minden ellenszolgáltatás nélkül bir jelenleg a kincstár. Akkor azt is megirtuk, hogy a vármegyei tisztviselők mozgalmat fognak inditani, miszerint a kaszárnya telkét adja a vármegye a tisztviselőinek, hogy ott tisztviselői lakásokat épitsenek. Akkori közleményünk azonban ugylátszik vállalkozók hiányában kudarcot vallott, igen jó ötlet volt, amely azonban talán sohasem fog megvalósulni. A város látva azt, hogy a megye ebben az ügyben semmit sem akar tenni, tegnap kérdést intézett az alispánhoz, hogy mit szándékszik a kaszárnyával csinálni. A városnak nagy szüksége van a kaszárnya területére, különösen most, amikor a harmadik vashidat akarja felépiteni. A kaszárnya helyén uj utcákat akar létesiteni a város. A tegnap érkezett megkeresésben tehát arra kéri a város az alispánt, — hogy tudassa miszerint nem volna-e hajlandó felparcellázva akár a magánosoknak, akár pedig a városnak eladni a kaszárnyát.

* **A házbérjövedelem bevallás**. A házbérjövedelemi vallomások benyujtásának határideje e hó végével lejár. A háztulajdonosoknak fontos érdekük tehát, hogy e vallomásaikat a jelzett határidőig a városi adóhivatalban benyujtsák, mert aki ezt elmulasztja, a törvény értelmében birsággal sujtatik.

* **Sas Eae gyásza**. Mint őszinte részvéttel értesülünk, mély gyász érte kollegánkat, Sas Edét, a Nagyvárad főszerkesztőjét. Kis leánya, a 2 éves Iduska, tegnap délután hosszas szenvedés után elhunyt. A kis leány a városban jelenleg uralkodó skárlátban betegedett meg és oly nagy mérvben lépett fel nála, hogy megmenteni nem lehetett. Az elhunyt kis leány temetése hétfőn lesz.

* **Telekfelosztás a Rákóczi-uton**. Az ingatlan telekfelosztási részvénytársaság megvásárolta a Rákóczi-ut és Gerliczy-utca sarkán levő házat és óriási telket, amely az Érmelléki Kereskedelmi Részvénytársaság tulajdona volt. A telekfelosztási részvénytársaság a nagy területet tizenkét házhelynek akarja felosztani s ez iránt kérvényt intézett Nagyvárad város tanácsához. A telek közepén utcát nyitnának s ennek területét ingyen átengednék a város részére, viszont kérik, hogy az uj utcát köröszkővel burkoltassa ki a város, készittessen mindkét oldalon 1—1 méter széles aszfaltjárdát s a vizvezetéket és csatornázást a jövő év tavaszáig készittesse el.

* **Tüzoltók oktatása**. A nagyváradi önkéntes tüzoltó egylet ma vasárnap délután fél négy órakor a tüzoltó laktanya nagytermében oktató előadást rendez. Előadó Lukács Ödön tüzoltófőparancsnok. Az oktató előadáson minden önkéntes tüzoltó pontosan megjelenni köteles.

x **Női ruhák vásárlásánál** felhivjuk olvasóink figyelmét az izléses áruiról elismert Hevesi áruházának megtekintésére. Nagyvárad Zöldfa utca.

Müvészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkivüli kedvezmény:

6 drb. matt platin visitkép . . 6 K.
6 drb. matt platin kabinetkép 12 K.

Vászonpapiron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben.
Menyegzői képekhez passepartout ingyen.

* **Eegy nábob halála.** Biharvármegye egyik legérdekesebb és leggazdagabb birtokosa halt meg tegnap éjjel 2 órakor Nagyváradon. *Vajna* József megyei nagybirtokos tegnap állandóan Nagyváradon családja körében tartózkodott éjjel 12 órakor hirtelen rosszul lett és erős fejfájásról panaszkodott. A fájdalom percről percre növekedett ugy, hogy családja orvosi segélyhez folyamodott. Dr Grósz Menyhért jelent meg a betegnél, akinek állapota már akkor a aggasztóvá vált, sőt a beteg eszméletét is elveszitette. Az orvos azonnal konstatálta, hogy agyszélhüdésről van szó és segélyről szó sem lehet. A család tagjai a beteg ágya körül csoportosulva várták a katasztrófa bekövetkezését, mely 2 órakor meg is történt. Az elhunyt egyike volt a vármegye legérdekesebb birtokosainak. A gazdag ember milliókkal birt, ennek dacára a legegyszerübb életet élt. Birtokai a vármegye legjobb helyén feküdtek s mindenütt valóságos mintagazdálkodást folytatták rajtuk. Az elhunyt bérlője volt a gróf Rhedey István féle 6000 holdas birtoknak is. Gazdálkodását ő maga vezette, állandóan a munkások között volt s azok munkáit ellenőrizte. Tagja volt a megye viriliseinek is. Vajna Józsefet nagy kiterjedésü rokonsága gyászolja. Pozsonyi iparfelügyelő szintén egyik közeli rokona. A temetés hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a Körös-utca 39. sz. gyászos háztól.

* **Az utolsó házfelügyelő.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy Répássy Mihály vármegyei házfelügyelő tegnapelőtt este hosszas szenvedés után meghalt. Répássy Mihály mint házfelügyelő utóda a régi várnagyoknak, amikor még ez a tisztség csaknem az alispán hatáskörével vetekedett. Időközben a várnagyi tisztség mind kisebb és kisebb jogkörrel járt, mig végre a belügyminiszter leiratott intézett a vármegyéhez, hogy szüntessék meg végleg ezt az állást és a házfelügyelői teendők teljesitését bizzák egy altisztre. Répássy Mihály tehát még mint tisztviselő szolgálta a vármegyét s vele együtt ismét kevesebb lesz egygyel azoknak az állásoknak a száma, mely a régi megyei pompára, tényre s hatalmi körre emlékeztetett. Répássy Mihály temetése ma délelőtt 10 órakor lesz a vármegyeházáról.

* **Az élesdi pezsgő lopás.** Az élesdi pályaudvarról elveszett pezsgő szállitmány tolvajait a csendőrség még mindég nem tudta megkeriteni. A nyomozás eddig még semmi pozitiv nyomot nem tudott megállapitani, mely a tettesekre vezetné a hatóságot. Eddig mindössze annyi a tény, hogy a pezsgő szállitmány Elesdre megérkezett, azt Fried át nem vette és a pályaudvarról ellopták. A pezsgőkért tehát az államvasutak a felelősek. A kolozsvári üzletvezetőség azonban, melynek területén történt a lopás hallani sem akar a felelősségről és kártérités nem is akar fizetni. Tegnap az üzletvezetőség a következő tartalmu levelet küldte Fried Simonnak.

T. Fried Simon kereskedő urnak.

Folyó évi október 24-én kelt felszólitására értesitem, hogy mivel a rendelése alapján cimére érkezett pezsgő szállitmányt annak idején el nem fogadta uraságod, ezen szállitási ügyből teljesen kivül esik és igy felszólalásának jogosságát el nem ismerhetem.

Kérem ezt a feladóval szemben rendezni.

Kolozsvár, 1910 nov. 25.

Jármay,
üzletvezető.

Szóval egy feneketlen pernek néz elé ugy az üzletvezetőség, mint Fried Simon és a Törley pezsgőgyár. Amig pedig ez a peres ügy huzódik a csendőrség serényen nyomoz a tolvajok kézrekeritése érdekében. Hogy lesz-e eredménye most 6 hónap multán az nagyon kétséges.

* **Leitner Józsefné állapota.** Lapunk tegnapi számában részletesen megemlékeztünk a Kék Macska vendéglőban lefolyt szerelmi drámáról. *Leitner* Józsefnét még tegnap éjszaka beszállitották a Waldmann-szanatóriumba, hol *Fischer* Imre dr izr. kórházi főorvos vette ápolás alá. A sebesült tenyeréből a mai nap folyamán eltávolitották a golyót, de a vese tályékán behatolt löveget eddig még nem tudták megtalálni. Leiterné állapotában ma némi javulás volt észlelhető, de a kezelő orvos még nem engedte meg a rendőrségnek a beteg kihallgatását. A rendőrség az öngyilkossá lett *Lombardi* Géza atyját, *Lombardi* Bódog pösteyéni vendeglőst táviratilag értesitette fia haláláról.

* **A titokzatos nyelvmester.** A nagyváradi rendőrségnek már napok óta érdekes és titokzatos foglya van. *Eleméry* Ferenc t. rendőrfőkapitány négy nappal ezelőtt a Bémer-téren letartóztatott egy jól öltözött, beretvált képü embert, ki ideges viselkedésével vonta magára a járókelők figyelmét. A titokzatos idegen a rendőrségen három néven is bemutatkozott, de személyazonosságát még sem sikerült megállapitani. A rendőrség minden nagyobb város rendőrségénél érdeklődött a titokzatos nyelvmester kiléte után, mig végre ma a bécsi rendőrségtől távirati értesités érkezett a háromnevü urról. A titokzatos embert *Scholz* Kornélnak hivják, aki a bécsi rendőrségnél mint könyöradománygyüjtéssel és állásközvetitéssel foglalkozó szélhámos van nyilvántartva. Scholcz 1909 őszén szabadult ki a bantzeini fogházból, hol három évet töltött csalásért. A sok nyelvet beszélő szélhámos ma beismerte, hogy gróf *Strassel* drezdai követségi attassé nevére tizenkétezer márkás váltót hamisitott.

* **Aki állati hullával hizlalta a sertéseit.** A bagaméri csendőrség különös dolognak jött a nyomára. Egy őrjárat alkalmával az állati hulla temetőben több gyermeket látott, amint azok ott gödröket ásnak és az elhantolt hullákat kiszedik. A csendőrség utána járt a dolognak és ekkor megállapitotta, hogy Kovács Ferenc jómódu gazdálkodó az állati hullatemetőből rendszerint hordatja fiaival a hullákat és azokkal a sertéseit hizlalja. A gazdát és fiait 10—10 korona pénzbüntetésre itélte a főszolgabiró.

—

SPITZER BÉLA
női és gyermek ruha-áruháza
Rákóci-ut 3. sz.
Az év végeig
kedvezményes áron kapható
Felőltők,
Blousok,
Pongyolák,
Aljak,
Kosztimök,
Gyermekruhák
Szörme-áruk és ruhakelmék.
Saját mütermemben a legelegánsabb toilettek válaltatnak.

—

Törlesztéses kölcsön!
Feltételek:
Teljes árfolyam
5.65 annuitás.
LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévay-palota,
Ezredévi emlék-tér sarok.

—

x **Az ügyvédi gyakorlat meghoszabitása.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak kétévvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az uj törvény reájuk ki ne hasson és igy két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.), melynek segitségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesitő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« c. most megjelent könyvet dijmentesen megküldi.

—

Különlegességek
rövidárukban.
Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusitás miatt nagyon olcsón lesznek elárusitva
TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

—

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készitsen, mig **Stern**-nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágositok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket dijmentesen készitek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat gyári áron házhoz szállitok. Bémer-tér 3. Telefon 556

—

GYERMEK CIPŐK, GYERMEK KALAPOK, GYERMEK HARISNYÁK ÉS GYERMEK fehérnemüek
legjobb minőségben és
: kedvező árban :
REICHARD - áruháza
:: czégnél kaphatók. ::

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségleteiket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös árairól és eredeti angol szöveteinek kitünő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János-utca.

x **Lloyd kávéház** ujonnan épitett és fényesen berendezett téli kerthelyiségében november hó 27-én a következő pompás szórakoztató képek lesznek bemutatva: 1. Viziló vadászat. 2. Téli sport Moszkvában. 3. **Fekete kéz**. 4. Visszatérés. 5. Csók pirulák. 6. Szerelmes kocsis. 7. Pali nősülni akar. 8. Carmen (Toreador). Beléptidij nincs. Előzékeny kiszolgálás. Kitünő ételekről és italokról gondoskodva van. A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérik Hartstein és Örlei kávéház tulajdonosok.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készitését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszertári berendezések és butorok festését, kerti butorok zománcozását és porcellán utánzást. Vidéki megrendeléseket a legpontosabban készitek

Tisztelettel

358 **Czapfalvi József.**

* **Czillér Imre nagyáruházában** rendkivüli olcsó áron szerezhető be valódi perzsa és szmirna szőnyegek, flanell- és utazó-takarók, linoleum- és viasz-vásznak, függönyök és paplanok, továbbá brassói és pinkafői lópokrócok a legnagyobb választékban. Tekintettel arra, hogy a szolid árairól jól ismert cég költözése miatt az áruk jóval jutányosabban szerezhetők be a rendesnél, a vásárolni óhajtó közönség élni fog az alkalommal, hogy bevásárlásait a fenti cégnél eszközölje.

x **Iskolában**. *Tanitó*: Tehát gyermekek, mint emlitettem, legegészségesebb ital a viz. Én is mindig csak azt iszom . . .

A kis Pali: Akkor megmondom apának, hogy ne küldjön több Esterházy cognacot a tanitó urnak.

Tanitó: »Oh te kis golyhó, hiszen az Esterházi Cognac az orvosság.

Védjegyes finom precisiós órák Schweicz elsőrendű gyáraiból.

Magy. kir. fémjellel ellátott arany és ezüst ékszerek, karika gyűrük.

Ezüst és chinaezüst evőeszközök aszteldiszek, tálczák. Menyasszonyi és keresztelési ajándékok.

Finom szemüvegek, hőmérők, légsulymérők.

Szilágyi Géza és Társa

órás és ékszerésznél. — Vasuti órás.

Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

x **A gyermekek rossz szokása**, hogy az orr helyett a szájon át lélegzenek és az utcán nyitott szájjal szaladgálnak és játszanak, ami sok garat- és légcsőhurut oka. De a gyermek csekély ellenállóképessége minden betegséggel szemben még a könnyebb bajoknál is sulyosabb megbetegedéshez vezet és hogy ezt megelőzzük, a gyereknél minden köhögést azonnal kezelésbe venni. A rendelkezésünkre álló gyógyszerek közül egy sem hat oly gyorsan és biztosan, mint a »*Sirolin Roche*«, mely minden gyógyszertárban kapható és a kezdő hurutot már néhány nap alatt meg tudja szüntetni. Ezen par excellence háziszernek tehát egy házban sem szabadna hiányoznia, hogy a megbetegedés első jeleinek alkalmazható legyen és jótékony befolyását a megbetegedett nyálkahártyára kifejthesse.

Ifj. Rimanóczy Kálmán

mübutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállitás. Egyes butordarabok avagy egész lakásberendezések, iparmüvészi tervezések és költségvetések dijmentesen eszközöltetnek. Uj szerkezetü service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselete, eredeti gyári árak mellett.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

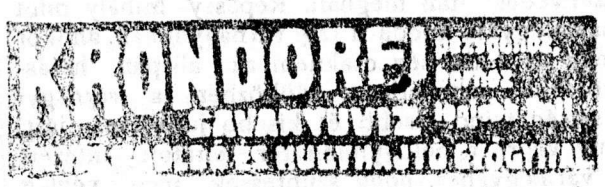
REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Járványos betegségeknél

mint **kolera**, typhus vagy lázas betegségeknél fő a viz, legbiztosabb óvszer a

mint **nyálka oldó szer,** ugy magában, minmeleg tejjel vegyitve **köhögésnél, rekedtségnél, füdőhurutnál** stb. legjobb gyógysikerrel ajánltatik. Nehezen emésztő, gyomorhurutnál kitünő hatása van! Hugyhajtó gyógyital! — Kérjük minden kávéházban és vendéglőben bor vagy pezsgőhöz, mindenkinek kitünően fog izleni.

Főraktár: Janky Antal utóda cégnél van.

IRODALOM.

Az Élet 48. számának tartalma a következő: A halál költője. (Vasárnapi levél) Vampa. Tolstoj Leó. Prohászka Ottokár. Catherina de Benincasa. Erdős Renée. Atlantis harangoz. (Költemény) Dutka Ákos. Petőfi a költő, Bern és a főhercegnő. Hevesi Sándor. Gondolatok. Alakok és impressziók. Sztrakoniczky Károly. Zsuzsa naplója. Eörsy Tóth Julia. Versek. Sik Sándor. Természetrajzi órák. Galambszárnyak. (Regény.) Pásztor József. Háboru és béke. Kárpáti Aurél. Könyvek. Képek. Szinház. Zene. Bródy Sándor: Novella. — A hét hid városa. — A testőr. — A muzsika hete. Heti problémák. Lombtalan babérág. — Terra. — Müvészet. — Millenáris emlékmü. — Amerikai esküdt. — Amerikai fotografus. — Megint jön egy tudós nő. — Szerkesztői üzenetek.

Elegáns blousok, aljak, pongyolák női és leányka kabátok, gyermekruha különlegességek, tekintettel

a karácsonyi és ujévi ünnepekre

leszállitott, olcsó árban csakis

Hevesi „Párisi nagy áruházában“ Nagyvárad

Zöldfa-utczán szerezhetők be

Kitünő reclám szövet aljak már 175-től.

Szolid kiszolgálás! Rendkivül olcsó árak!

Üzlet átvétel.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló SCHULLER ÁRPÁD-féle

puskamüves üzletet

átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécsett 30 év óta létező és fennálló puskamüves üzletemre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. :: Pécsett, 1907. kiállitáson Pécsett. :: Altalam készitett vagy javitott fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakitok.

Tömeges pártfogást kérek

Ladányi József,
puskamüves,
Nagyvárad, Uri-utcza, 21. szám.
November 1-től Rákóczi-ut Moskovits palota.

SZINHÁZ.

Heti müsor:

Vasárnap d. u.: Erdészleány; este A kormánybiztos (Bemutató.)
Hétfő: A kormánybiztos.
Kedd: A kormánybiztos.
Szerda: A kormánybiztos.
Csütörtök: Muzsikus leány.
Péntek: Balkáni hercegnő.
Szombat: Karenin Anna.
Vasárnap d. u.: Beulmans kisasszony házassága. Este: Cigányszerelem. (Bemutató.)

TÁVIRATOK.

A brazilai lázadás.

Rio de Janeiro, nov. 26.

(Este 8 óra 31 perc.) A kamara az amnesztia megadására vonatkozó törvényjavaslatot 114 szavazattal 23 ellenében megszavazta. Nyomban ezután Da Fonseca elnök szentesitette az amnesztiára vonatkozó határozatot és Carvalho képviselőt küldte a Sao-Palo hajó fedélzetére, hogy a lázadókkal tárgyaljon.

Páris, nov. 26.

A Havas-ügynökség jelenti Rio de Janeiróból: Az általános amnesztia megszavazása, a testi büntetés eltörlése, valamint a légénységi állomány szaporitása dolgában fölállitott követelések teljesitése után a lázadók meghódoltak. A rend helyreállt.

Rio de Janeiro, nov. 26.

A kamara ülésén a vita igen heves volt. A képviselők ököllel mentek egymásnak.

New-York, november 26.

Rio de Janeiróban tegnapelőtt éjszaka nagy volt a rémület, mert a lakosság attól félt, hogy a zendülő matrózok ismét bombázni fogják a fővárost. De időközben megjött a hir, hogy a képviselőház megszavazta az amnesztiát és a hadügyi kormány kész a matrózok sorsán javitani. A lázadó Minas Gereas és Sao Paolo páncélosok elhagyták a kikötőt. Tegnap dél óta nyugalom van.

A mexikói forradalom.

Newyork, nov. 26.

A legutolsó ideérkezett jelentések szerint Querrerónál még folyik a harc. Maderost legyőzték. Maderos lebukott a lóról, de dacára ennek, nem adta meg magát és bárha megsebesült, a vezényletet nem adta ki a kezéből. Mint most kitünt, a felkelést már régtől fogva előkészitették. Már hat hét előtt nagymennyiségü fegyvert és lőszert szállitottak Newyorkból és San-Franciszkóból a különböző határszéli helyekre, hogy azokat onnan Mexikóba becsempésszék.

Newyork, nov. 26.

Ideérkezett jelentés szerint Cuehero mellett a lázadók és a kormány csapatai között véres csata volt. Az ütközet hevében Francisco Madero lebukott lováról s mivel hivei azt gondolták, hogy golyó érte, nagy lett a felfordulás. Az ütközet kimeneteléről nincs hir. A forrongás egyre terjed. Az Egyesült-Államok kormánya lefoglalt egy vonatot, a mely St.-Luisból fegyvereket és lőszereket szállitott Santa Pueblába a forradalmároknak.

A megskalpolt holttest.
Halálos itélet.

Páris, november 26.

A nyáron sztrájk ütött ki a havrei kikötő szénrakodó munkásai közt. Sokan akadtak sztrájktörők. Az elkeseredett bérharc egy hétig tartott. Mikor a legvehemensebb volt a sztrájk, egy reggel a kikötő kőpartján borzalmasan megcsonkitott holttestet találtak. A meggyilkolt áldozat egy Donger nevü sztrájktörő volt. A szénrakodó munkások vizbe fojtották, lenyuzták fejéről és arcáról a bőrt, aztán elrettentő példa gyanánt a holttestet a kőpartra tették ki.

Kézrekerültek a tettesek, akik hárman voltak. Tegnap ült felettük törvényt Rouenban az esküdtszék. Durand szénmunkás bevalotta, hogy ő gyilkolta meg és skalpolta le a sztrájktörőt, két társa pedig segitett neki. A verdikt alapján a törvényszék Durandat halálra, két társát 15, illetőleg 18 évi gályarabságra itélte.

Anyagyilkos zenetanár.

Budapest, nov. 26.

A Lánchid közepéről ma 4 órakor a Dunába ugrott Szabó Xavér Ferenc zeneakadémiai tanár. Az öngyilkosság oka nagyfoku idegesség volt.

Tolstojné halálán van.

Varsó, nov. 26.

Tolstoj Zsófia grófné betegágya melől Jasnaja-Poljánából aggasztó hir jött. A kezelő orvosok el vannak készülve a közeli katasztrótára. Az özvegy napok óta egy falatot sem eszik, orvosságot nem akar bevenni. Azt mondja, hogy miután férje meghalt, nincs mit keresnie ezen a világon, legjobban szeretne mentől hamarább meghalni.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját mühelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesitve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendü öltönyöket, télikabátokat stb. készitek megrendelés után. :: ::

A n. é. közönség figyelmét felhivom cégemre.
Tisztelettel
HÀBER és TÁRSA férfiszabó.
o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

Igazságszolgáltatás.

A Rokszin-ügy.

— Negyedik nap. —

A nagy monstre-pör tárgyalása, mely eltart még vagy 5—6 napig, minden érdeklődés nélkül folyik tovább. A kir. tábla disztermének padsorai üresen állanak, pedig általános emberi szempontból is igen érdekes ez a per. — Egy csomó intelligens román ember, vádolva az emberi önzés legcsunyább büneivel, már maga is ritka alkalom, melyhez járul még az a kétségbeesett élet-halál harc, melyet ezek a diplomás emberek a szó fegyvereivel vivnak egymással a tárgyalóteremben. Mennyi lehetőség az emberi természet rejtekeibe bepillantani! Igen érdekes studium mindjárt Porumb Kornél. Hazudozik-e, vagy igazat beszél? Mindenesetre gondolkodóba ejtő, hogy oly makacsul megmarad sok tekintetben ellentmondást tartalmazó vallomása mellett. Sőt, meddig ment. A törvényszéki főtárgyalás után, mikor már Rokszin György fel lett mentve és mindenki más elkedvetlenedett és összerokkant volna az ő helyében, odaállt az ügyészség elé és jegyzőkönyvbe mondott olyan adatokat, melyek neki a főtárgyaláson nem jutottak eszébe. Általában véve nem közönséges ember ez a Porumb Kornél. A per bonyolult volta miatt különben igen nehéz uralkodni az anyagon. Hibás az egyes vádakat elszigetelve szemlélni és elbirálni. Összeségükben, egy magasabb nézőpontból kell szemlélni őket. Ellenkező esetben a sok lától nem látjuk az erdőt.

A tegnapi napról különben a következő tudósitásunk szól:

Böhm Jenő előadó folytatta a 9000 és 15,000 koronás váltóhamisitás ismertetését.

Ezután az elnök kérdéseket intéz *Porumb* Kornélhoz.

Elnök: Ön a főtárgyaláson azt mondta, hogy tudja bizonyitani miszerint 1908. szeptember és október havában nem mozdult Nagyváradról.

Porumb: Az apósom és anyósom bizonyithatják.

Elnök: De dr. Hajdu Béla vallomásában azt adta elő, hogy 1908. szeptember havában együtt utazott magával és akkor maga elmondta réki a vonaton, hogy Rokszin a hamisitásban nem részes.

Porumb: Ezt sohse mondtam. Hajduval sohse utaztam.

Elnök: Mikor a vizsgálóbiró kihallgatta a váltólopás tárgyában beszélt azelőtt Rokszinnal?

Porumb: Beszéltem vele az irodájában és akkor kért, hogy a javára valljak.

Ezután *Rokszin* György kihallgatása következett.

Elnök: Ellenzi dr. Poynár Szevér kihallgatását?

Rokszin: Ellenzem.

Az *elnök* ezután kérdezi Rokszint a dr. Soós Mózes levelének egyes kitételeire vonatkozólag. Rokszin a levél tartalmát Koós Mózes családi viszonyaival igyekszik megmagyarázni, annak éppen kitételei tehát nem hozhatók összefüggésbe a váltókkal.

Elnök: A vizsgálóbiró előtt azt mondotta ön, hogy Porumb 1908 augusztus elsején az irodájában adta át a váltókat. Később ezen vallomását megváltoztatta és azt mondta, hogy az artézi kutnál? Miért beszélt kétféleképpen.

Rokszin: Akkor nagyon izgatott állapotban voltam.

Ezután dr. *Fráter* Pál, Rokszin védője, uj tanukat tetjeszt a tábla elé. Ezek a a tanuk *Deák* Mihály, *Puskás* Ferenc és *Bálint* Mihály, akik Porumb Kornéra vonatkozólag tudnak adatokat előadni. Ezek a tanuk Porumb rabtársai voltak és már a főtárgyaláson is ki lettek hallgatva, de akkor a védelem szerint az ügyész személyétől való félelmükben nem nyilatkoztak elfogulatlanul.

Az elnök és *Kurovszky* Ferenc főügyész visszautasitják azt, mintha az ügyészség érdekelt volna ebben a dologban.

A tábla különben *elutasitotta* a tanuk kihallgatására tett inditványt, mi ellen Fráter Pál semmiségi panasszal élt.

Kihallgatták végül még dr. *Koós* Mózest, akit az ügyészség kért még egyszer kihallgatni, Porumb Kornél fent emlitett ügyészségnek tett vallomása alapján.

Koós Mózest a váltók átadására és Pestről Rokszinhoz intézett levelére vonatkozólag hallgatták ki. Az utóbbi körülményre vonatkozólag zárt tárgyalás mellett.

Az elnök a tárgyalást hétfőre halasztotta.

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

Nagy karácsonyi és ujévi occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,
most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70
Bluz bársonyok 55--70--85
120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85
140 széles kosztüm kelme 65--85
Jól mosható barhetek 13--17--25--30
Jó vaszon és kanavász 1 vég 5 for. 50

Asztalnemüek, valamint, az összes raktáron levő selyem, szövet és posztó kendők, de különösen női fehérnemüek **teljesen leszállitva adatnak el**

Menyasszonyi kelengye választékunk különös figyelmet érdemelnek.

2—3 középiskolát végzett fiu

nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Baross-utca 60. számu ház földszintjén két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás 1910 évi

november 1-től kiadó

Értekezni lehet Polgári Takarékpénztárnál, Kossuth-u. 4. sz.

GYULANTIN fogmentő eszszencia, fogvédő és fogápoló szer.

Megóvja a fogakat a rontástól, lazulástól és a fog belsején lerakodott fogkövet is teljesen feloldja. A fogfájást egy perc alatt megszünteti. Naponta százakra menő utánrendelések és hálairatok érkeznek a feltalálálóhoz.

Orvosok s vegy.-tanárok kitünnek taiálták.

Magyarországon egy és egynegyed millió uri család évek óta sikerrel használja

Akik már ezen szert használták, tegyék meg utánrendeléseiket, mert a cél csak ugy érhető el.

Ara üvegenként 1·50 és 3 kor.

Feltaláló és készitő: **Száraz Gyula** kozmetikai szerek speciális készitője.

Főképviselő Biharmegye területére

SIKLI JÓZSEF NAGYVÁRAD,

Körözs-utca 6. szám.

A
„TISZÁNTUL“-ra
előfizethetni
mindennap.

Másolat: 104116./1908. V. c. B. M. számu körrendelet. Pénzküldemények az északamerikai Egyesült-Államokból való hazaküldése tárgyában

Valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. Tapasztalat szerint az északamerikai Egyesült államokba kivándorolt állampolgárainak pénzküldeményeknek postautalvánnyal való hazaküldése helyett kis bankárok utján, vagy ajánlott levelekben való pénzküldést veszik igénybe, minek következtében sok nehezen szerzett keresmény viszszaélés prédájává lesz s nem jut el rendeltetési helyére. A pénzküldéssel foglalkozó amerikai kis, vagy magán bankárok közül többen a hangzatos magyar bankár cimen ajánlják szolgálatukat s minden eszközt felhasználnak, hogy a kivándoroltakat üzletük körébe vonják. A legutóbbi időben több ilyen pénzküldéssel foglalkozó amerikai bankár kárositotta meg érzékenyen megbizóit. A „Zotti és Társa“ bankház ellen csődeljárás nyittatott, Rutsek Péter bankár megszökött, bizonyos Majerchek Péter J. C. nevü magánbankár pedig bünös üzelmei miatt le lett tartóztatva. Ezen bankárokra bizott pénzek legnagyobb része teljesen elvesz. Ajánlott levélben küldött pénz pedig a hosszu uton kiderithetlen módon könnyen elveszhet. A pénzküldésnek egyedüli gyors, biztos és olcsó módja a postautalvánnyal való pénzküldés. Minthogy azonban a kivándoroltak a pénzküldésnek ezt a módját valószinüleg az amerikai forgalomban használatos postautalvány megkeresések (apphcation for international ordei) formaságainak nem ismerése miatt mellőzik, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur felkérte az Egyesült Államok posta igazgatóságát, hogy lássa el postahivatalait megfelelő utasitással arra nézve, hogy a kivándoroltaknak ezen postautalvány megkeresések kiállitásánál segitségükre legyenek. Megkönnyiti a postautalvány megkeresések kitöltését az Egyesült Államok postaigazgatásainak azaz intézkedése, hogy olyan ürlapokat hoz forgalomba, melyek magyar utbaigazitó szöveggel is el vannak látva.

Ezek után felhivom cimedet, hogy a fentieknek legszélesebb körben való közzététele mellett külön is ajánlja, a kivándoroltak itthon levő hozzátartozóinak, hogy viszont ők maguk figyelmeztessék kintlevőiket, a postautalvánnyal való pénzküldés előnyére és módozataira. A közzététel s azzal együtt az ajánlás minden évben egyszer legalább megismétlendő. Budapest, 1908. dec. hó 4-én a miniszter helyett Hadik s. k. államtitkár . . .

A másolat hiteléül.

Nvárad, 1910. nov. 25.

Darabant.
kiadó.

Magyarázat!

Hogy mennyire köztudomása a közönségnek o az a tény, hogy a o

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az Esterházy-cognac

annak legjobb bizonyitéka a rendkivüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapitva, hogy **Esterházy cognacgyár** o két Egrott-féle főzőkészüléke o

1,752.000 liter bor

termelőképességet foglal magában. Ez az óriási szám legjobb bizonyitéka annak, hogy **a közönség tudja, mivel véde kezzék a KOLERA ELLEN.**

Ez a magyarázata a rendkivüli fogyasztásnak.

Az Esterhazy-cognac mindenütt kapható!

Központi iroda:

Budapest, V., Csáky utca 14. szám.

Értesítés.

Tudomására hozom a n. é. vevőközönségnek, hogy

Rákóczi-uti üzlethelyiségemmel kötött szerződés rövid időn belül lejár.

Ez alkalomból

áruházam összes cikkei, u. m.

Szőnyeg, Függöny, Linoleum, Ágy és Asztalteritők. **Vásznak fehérnemüek, Ruhaszövetek,** Mosókelmék, Barchettek, Selymek, **uri- és női divatcikkek,** kötött és szövött áruk. **Kézimunkák és anyagok**, Szőrmék, Nyakkendők, Kalapok és Sapkák, valamint összes pipere cikkek, Rövidáruk és **szabókellékek** nálam jutányos áron szerezhetők be.

Czillér Imre

nagyáruháza

Nagyvárad,

Rákóczi-ut 5.

Közgazdasági Korona Takarék- és Hitelszövetkezet.

Belépési felhivás

az 1911. január 1-én kezdődő

IV. évtársulatba.

A könnyü tőkegyüjtés és az olcsó kezes nélküli kölcsön közösen szerezhető meg, ha valaki a Közgazdasági Korona Takarék- és hitelszövetkezet tagjául beiratkozik.

Ezen előnyökön kivül a Közgazdasági korona takarék és hitelszövetkezet 1911. január 1-én kezdődő IV. évtarsulat tagjai számára még módot nyujt jelentékeny nyereségre is azzal, hogy **vásárolt 25 drb convertált Magyar Jelzálog hitelbank nyereménykötvényt**, amelyeknek nyeremények az évtársulat tagjait illetik meg arányosan.

Huzás évente 6-szor.

Évi főnyeremény összege

2,050,000. korona.

A nyeremény kötvények számai intézetünk helyiségében vannak kifüggesztve.

A belépés heti 1 kor. üzletrésszel 3 egymásután következő évre kötelez. Három év mulva befizetett üzletrészek kamattal és nyereséggel fizetletnek ki.

Aki 3 hónapon át pontosan teljesiti befizetéseit, méltányos kamat mellett kölcsönt vehet fel, minden néven nevezendő kezes nélkül.

A beiratási dij üzletrészenként 20 fillér és az üzletrészek jegyezhetők a körözött aláirási iveken és a Közgazdasági korona takarék és hitelszövetkezet üzlethelyiségében. (Közgazdasági Bank r.-t., Teleky-u. 10.)

A befizetések megkönnyitésére óvadékot tett szolgát alkalmaztunk, ki a helybeli tagokat a lakásukon keresi fel, a pénzt beszedi s a befizetést bélyegzőjével és aláirásával ismeri el.

Vidéki tagok postatakarékpénztári cheque-lapokat kapnak, melylyel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Nagyvárad, 1910. november 1.

KÖZGAZDASÁGI KOROVA TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET
IGAZGATÓSÁG A

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csuz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen.

Este a fájdalmas testrész bedörzsölendő.

Kapható:

az „Arany Kereszt“

gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

Petrozsenyi, salgótarjáni, karwini és porosszén, kovácsszén, gázgyári-lupényi és karwini bányacox, ipari- és háztartási célokra

Salamon Jakab és Ta. cégnél.

Budapest, V. Erzsébet-tér 5.

:: Telefonszámok: 73—96, 73—97, 73. 98. ::

Kávéház megnyitás!

Alulirott van szerencsém tisztelettel értesiteni, a n. é. közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

Kávéházat

nyitottam. Főtörekvésem oda irányul, hogy nagybecsü vendégeim megelégedéseit kiérdemeljem. Elsőrendü italok és kitünő étkekről gondoskodtam. Figyelmes kiszolgálás és előnyös árak. Kiváló tisztelettel:

Buksz J.

a Viktória-kávéház tulajdonosa.

Nagy Sándor-utca 4.

az orsolyák bérpalotája mellett.

Eladó föld.

Nagyváradtól 15 percnyire fekvő mintegy 55 kat. hold kiterjedésü elsőrendü szántóföld a szükséges épületekkel ellátva egészben vagy parcellákban eladó.

A feltételek megtudhatók a Nagyváradon székelő **Központi Takarékpénztárnál.**

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával müvészikivitelben szájpadlás nélkül is készit **kitünő hirnevü**

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sassal szemben.)

Őszi és téli

uj divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésü és szinü finom costüm kelmék páratlan nagy választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi **hatalmas választékban** speciális

fekete és tegethof costümkelmék,

melyek külön kikészitésünk által teljesen **cseppmentesek és nem fényesednek ki**

Állandó nagyraktár selyem és disz dolgokban.

Menyasszonyi kelengyék

női és férfi fehérnemüek, vászon és asztalnemüek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigoru szabott árak.

Leitner Márton

országoshirű divatháza

Zöldfa-u. 5. ■ Saját ház.

Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Értesitès!

Weisz Lajos

Kereskedelmi és müszaki irodája

Nagyvárad, Szacsvay-utca 81. -:- Telefon: 323.

Cement. Legjobb minőségü portlandcement a Magyar Bank és Kereskedelmi Részv. Társ. bélapátfalvai cementgyárából.

Szén. Elsőrendü porosz szénbányák képviselete Sugár Vilmostól.

Gázberendezések, coks és kátrány. A nagyváradi légszeszgyár képviselete.

Müszaki cikkek. Motorok, fürészberendezések, famegmunkáló gépek, jéggépek hütőkészülékek stb a Brünn Kőnigsfeldi gépgyártól. Az összes müszaki cikkek, kenő és ásványolajak.

Bankosztály. Jelzálog kölcsönök közvetitése, értékpapirok adás vétele, kereskedelmi és iparvállalatok finanszirozása.

Ingatlan forgalmi osztály. Mint a Házépitő és Telek adásvételi Részv. Társ. ügyvezető igazgatója a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl: parcellázásokat, valamint telkek és ingatlanok adásvételét; elvállal bérházak és egyéb ingatlanok kezelését és értékesitését.

Tartósan égő Meteor kályhák,

szabályozható Meidinger és egyéb kályhák előnyös :-: árban kaphatók :-:

Kugler és Andrényi

vaskereskedésében.

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete r.-t.

Kölcs utca végén levő

sertéshizlaldájában

elsőrendü, fiatal, kövérsertések egyenként is minden nap kaphatók. — Ugyanott a naponta frissen vágott tél sertések hozzávaló belső részekkel, zsirnak való, füstölt és paprikás szalonna, valamint zsir is beszerezhető.

AZ IGAZ,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából kapható. Kitünő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki. — Minden este fényes müsoru —

mozgófénykép előadás.

— Belépti dij nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szallodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók. — Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI szálloda, vendéglő és kávéház bérlője.

Vegyél!
Vegyen!
Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és :: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

28584—1910. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad-város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhirré teszi, hogy a Horváth Emánuel Szt. László-téri zálogkölcsön üzletében a lejárt és meg nem hosszabbitott illetve ki nem váltott zálogtárgyak f. é. **december hó 7-ik napján reggel fél 9 órakor** kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni. — Ezen árverésről az érdekelt elzálogositók oly figyelmeztetéssel értesittetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1910. november 16.

Elemény
rendőrfőkapitány h.

Villamos és müszaki felszerelési vállalat

Nagyvárad, Rákóczi-ut, 5. ■ ■ **Telefon és interurbán: 914.**

A Magyar Siemens Schuckert művek képviselete. o-o **Tantallámpák gyári raktára.** o-o **Elektro és gépészmérnöki iroda.**

Elvállal mindennemü villamvilágitási és erőátviteli munkálatokat, ivlámpák kezelését, szénpálczák szállitását, telefon, telegráf, villámháritók, csengő és jelző berendezéseket és jávitásokat. Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat, izzólámpákat fütő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Különlegesség: Szabadalmazott „SIMPLEX“ vizszürők. Szabadalmak kidolgozása és értékesitése.

Reichel Henrik,

elektro és gépészmérnök.

Nagyvárad város

VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javitott **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakaritást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa *darabja 3.60 kor.* 100 gyertyásé *5 kor. 50 fill.*

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemü *izzólámpa különlegességek*, fényképész-lámpák ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillarok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épitett nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

½ lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világitás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. **Főszerelő telefonja 55. sz.**

81 **Egész éjjel ügyeletes szolgálat.**

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél, ... osúznál és meghüléseknél.** .....

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a **„Horgony“** védjegygyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz“,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Sikerült

egy nagyobb porcellán-gyár raktárát megszerezvén, ennélfogva abban a helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek hihetetlen árak mellett :-: bocsátjuk készletünket rendelkezésére: :-:

Étkező-készlet 26 drb aranyozással diszitve 13.60
Theás-készlet aranyozással diszitve 5.20
Kávés-készlet aranyozással diszitve 4.60
Mosdó-készletek 7 koronától feljebb.

Képkeretezések, diszmüáruk, üvegkészletek, majolika készletek és vázák, **karácsonyi** és **ujévi ajándék tárgyak** legnagyobb választékban

Kiváló tisztelettel

Heller Testvérek

Nagyvárad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

Telefon: 372. **Telefon: 372.**

Tessék a cimre figyelni!

Amerikába

indulás **Havréből** minden szombaton, **Bécsből** minden kedden. Utazási jegyek a

„Francia Vonalra“

Az amerikai vasutakra jegy bármely állomásról a rendes árakban kapható. Közelebbi felvilágositással ingyen és portómentesen szolgál a

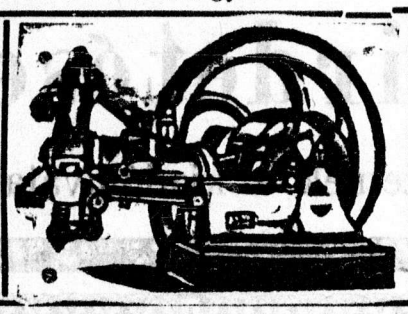
Francia Vonal irodája,

Bécs, IV. Wiedner Gurtel No. 12.
Gegenüber der Süd-u- Staatsbahn.

Tessék a cimre figyelni!

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára.

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzin-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat

valamint szivó **gázmótorokat.**

! ! Meglepő ujdonság ! !

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak körübelül **1 fillérbe kerül.**

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körut 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntőde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és mülakatos munkákat, vizvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőmüveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modellje

nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelit, de egyszersmind remek disztárgy is.

Csakis ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellt óriási áldozattal tökéletesitve hoztuk forgalomba. Ennek alakja müvészi, külszine sötét galvanóbronz, tökéletes minden részében, lapos alaku, erős az égője mely intenziv lángot ad, erős alkatrészei szétszedhetők, tisztithatók, cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak 4 K.

Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusitanak.

ROPS FÉMÁRUGYÁR R. T.

Budapest, V., 1. Váci-ut 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetik.

Téli szezon cikkeink:

Angol rum, chinai és valódi orosz tea, tea-sütemények, bel- és külföldi Cognac, Lengyel és Orosz likőrök, asztali, csemege és aszu-borok, pezsgők.

Száraz és conservált zöld főzelékek, párolt halak, csemege sajtok, I-a magyar szalámi, Prágai és Kassai sódar, déli gyümölcs, erdélyi fajalmák

nagy választékban megérkeztek.

Legzamatosabb fajkávék nyersen vagy gyorspörkölőn azonnal megpörkölve, nemkülönben mindennemű háztartási és anyagáruk, előnyös árban, pontos és figyelmes kiszolgálás mellett lesznek a n. é. közönség rendelkezésére bocsájva,

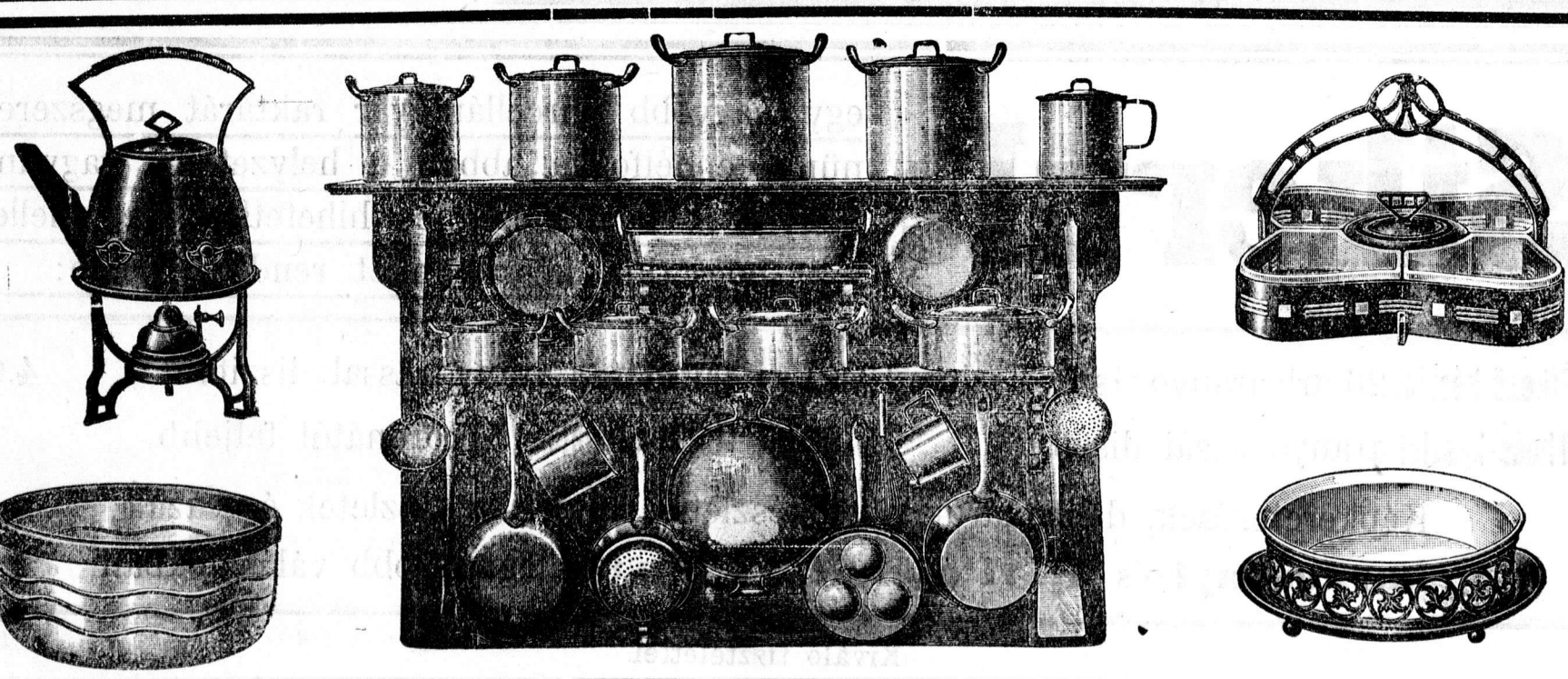
tisztelettel

Mezey János és Tsa

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Nagyváradi takarékpénztári épület.

TELEFON 249.

Modern konyhaberendezések és háztartási különlegességek.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon helyben és vidéken 390.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon.